

ДІЇ У РАЗІ АВАРІЇ НА ХІМІЧНО-НЕБЕЗПЕЧНИХ ОБ'ЄКТАХ

Аварії (катастрофи) можуть супроводитися викидом (виливом) сильнодіючих отруйних речовин в атмосферу і на поверхню підстилки. Вдихання зараженого повітря може привести до ураження органів дихання, а також очей, шкірних покривів та інших органів.

Фактори небезпеки викиду (розливу) хімічно небезпечних речовин: забруднення навколишнього середовища, небезпека для всього живого, що опинилося на забрудненій місцевості (загибель людей, тварин, знищення посівів та ін.), крім того, внаслідок можливого хімічного вибуху виникнення сильних руйнувань на значній території.

Найбільш розповсюдженими сильнодіючими отруйними речовинами на Україні є: хлор, аміак, різні хімікати, пестициди, кислоти та інші хімічні сполуки.

ХЛОР – це газ зеленувато-жовтого кольору з різким задушливим запахом. Важче за повітря. При випаровуванні і з'єднанні з паром води в повітрі стелиться над землею у вигляді туману зеленувато-білого кольору, може проникати в нижчі і підвальні приміщення будинків і споруд. При виході в атмосферу із несправних ємностей димить. Пари сильно подразнюють органи дихання, очі і шкіру.

Ознаки отруєння: різка біль в грудях, сухий кашель, блювання, порушення координації руху, задишка, різь в очах, слъзотеча. Можливий смертельний кінець при вдиханні великих концентрацій.

Засоби індивідуального захисту: цивільні протигази усіх типів, камери захисні дитячі, а при їх відсутності – ватяна марлева пов'язка або рушник, попередньо змочені водою або 2 % розчином питної соди.

Дії в осередку зараження:

1. Заплющити очі та затримати дихання.
2. Закутатися у верхній одяг і дихати крізь нього (можна змочити водою).
3. Не бігти.
4. Спробувати визначити напрямок вітру.
5. Виходити з зони зараження в бік, який перпендикулярний вітру.
6. За неможливості вийти, спробувати залізти на високий предмет (стовп, драбину тощо), так як хлор стелиться по землі.
7. При виявленні будь-якого виду зараження – негайно дзвонить за телефоном 101.
8. При отруєнні хлором винести потерпілого із зони зараження. При зупиненні дихання зробити штучне дихання. Шкіру, рот, ніс промити 2% розчином питної соди або водою.

АМІАК – це безбарвний газ з різким задушливим запахом. Легший за повітря. Добре розчиняється у воді. При виході в атмосферу із несправних ємностей димить. Небезпечний при вдиханні. Пари сильно дратують органи дихання, очі і шкіру.

Ознаки отруєння: прискорене серцебиття, порушення частоти пульсу, нежить, кашель, різь в очах і слъзотеча, важке дихання, а при тяжкому отруєнні –

нудота і порушення координації руху, маревний стан. При високих температурах можливий смертельний кінець.

Засоби індивідуального захисту: на об'єктах, що використовують аміак, – промислові марки КД і М, ізольовані і киснево-ізольовані протигази. При їх відсутності – ватяна марлева пов'язка або рушник, попередньо змочені водою або 5% розчином лимонної кислоти.

Перша допомога при отруєнні аміаком:

1. Одягніть протигаз і виведіть ураженого на свіже повітря;
2. Дайте подихати зволженим повітрям (теплыми водяними парами 10%-ного розчину ментолу в хлороформі);
3. Дайте йому теплого молока з «Боржомі» або харчовою содою;
4. При задусі необхідний кисень;
5. При спазмі голосових щілин забезпечте тепло на ділянку шиї, теплі ванночки, інгаляцію;
6. При зупинці дихання проведіть серцево-легеневу реанімацію;
7. При потраплянні в очі – промийте водою або 0,5-1%-ним розчином квасців, вазеліновою або оливковою олією;
8. При ураженні шкіри – обмийте чистою водою, зробіть примочки з 5%-ного розчину оцтової, лимонної або соляної кислоти.

На сьогоднішній день поблизу території Верхнянської сільської ради існує **1 об'єкт**, що за певних обставин може становити хімічну загрозу для Верхнянської територіальної громади:

ТОВ «Карпатнафтохім» м. Калуш, вул. Промислова, 4, знаходиться поблизу с.Верхня, Верхнянської сільської ради. На підприємстві здійснюється виробництво полівінілової смоли суспензійної та каустичної соди, виробництво етилену та поліетилену.

Кількість небезпечної хімічної речовини (тон), що знаходяться на підприємстві:

- Хлор (0,685)
- Аміак (5,04)
- Інші НХР (613,62)

Площа прогнозованої зони хімічного забруднення у випадку хімічної аварії- **227,29 кв. км**

ДІЇ НАСЕЛЕННЯ ПРИ ОПОВІЩЕННІ ПРО ХІМІЧНЕ ЗАРАЖЕННЯ

- Сирени і переривчасті гудки підприємств - це сигнал **"Увага всім"**. негайно ввімкніть приймач радіотрансляційної мережі, або телевізор. Уважно слухайте інформацію про надзвичайну ситуацію та порядок дій.

- При оголошенні небезпечного стану уникайте паніки.
- Попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.

- Виконайте заходи щодо зменшення проникнення отруйних речовин в будинок: щільно закрийте вікна та двері, димоходи, вентиляційні люки, щілини в рамах вікон та дверей заклейте

Запам'ятайте! Надійна герметизація житла виключає проникнення сильнодіючих отруйних речовин у приміщення.

- Підготуйте запас питної води: наберіть воду у герметичні ємності, підготуйте найпростіші засоби санітарної обробки (мильний розчин для обробки рук).

- По можливості негайно залишіть зону хімічного забруднення.
- Дізнайтеся у місцевих органів влади про місце збору мешканців для евакуації та уточніть час її початку. *Підготуйтеся*: упакуйте у герметичні пакети та складіть у валізу документи, цінності та гроші, предмети першої необхідності, ліки, мінімум білизни та одягу, запас консервованих продуктів на 2-3 доби.

Почувши розпорядження про евакуацію, будьте уважні до вказівок відділу (штабу) з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення територіальної громади і ретельно виконуйте їх

- При евакуації транспортом уточніть час і місце посадки. Не запізнюйтесь і не приходьте раніше призначеного строку. Попередьте про евакуацію і від'їзд сусідів.

- Вийшовши із зони зараження, зніміть верхній одяг і провітрить його на вулиці, прийміть душ, умийтесь з милом, ретельно вимийте очі і прополощіть рот.

- При підозрі на ураження сильнодіючими отруйними речовинами виключіть будь-які фізичні навантаження, прийміть велику кількість пиття (чай, молоко і т. д.) та зверніться до медичного працівника або в медичний заклад.

- Залишаючи будинок, виключіть джерела електроенергії, візьміть з собою особисті документи, необхідні речі, надіньте протигаз або ватяну марлеву пов'язку, накидку або плащ, гумові чоботи.

- Виходьте із зони хімічного зараження в сторону, яка перпендикулярна напрямку вітру. Обходьте переходи через тунелі, яри, лощини – в низьких місцях може бути висока концентрація сильнодіючих отруйних речовин.

- З прибуттям на нове місце перебування, дізнайтеся у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, що відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.

НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ УРАЖЕННІ СИЛЬНОДІЮЧИМИ ОТРУЙНИМИ РЕЧОВИНАМИ

В першу чергу негайно захистіть органи дихання від подальшої дії НХР.

Надягніть на потерпілого протигаз або ватно-марлеву пов'язку, попередньо змочивши її водою або 2% розчином питної соди у випадку отруєння хлором, а у разі отруєння аміаком - водою або 5% розчином лимонної кислоти. Винести потерпілого із зони зараження та забезпечити йому спокій і тепло.

При виході із зони зараження вимийте очі і відкриті ділянки тіла (чаєм, молоком і т.д.) і зверніться за допомогою до медичного працівника або до медичного закладу.

Запам'ятайте! Перша медична допомога ураженим НХР в осередку хімічного ураження полягає у захисті органів дихання, видаленні та знезараженні стійких НХР на шкірі, слизових оболонках очей, на одязі та негайній евакуації за межі зараженої зони.

ПРИ ОТРУЄННІ АМІАКОМ винесіть потерпілого з зони зараження, шкіряні покрови, очі, ніс, рот вимийте водою. В очі закачайте дві-три краплі 30% розчину альбуциду, в ніс оливкове масло.

ПРИ ОТРУЄННІ ХЛОРОМ винесіть потерпілого із зони зараження. При зупинці дихання зробіть штучне дихання. Шкіряні покрови, рот, ніс вимийте 2 % розчином питної соди або водою.

ПРИ ОТРУЄННІ МЕТАНОМ винесіть потерпілого із зони зараження. При зупинці дихання зробіть потерпілому штучне дихання.

ПРИ ОТРУЄННІ ЧАДНИМ ГАЗОМ винесіть потерпілого із зони зараження, розстебніть комірць одягу. При необхідності зробіть штучне дихання.

ПРИ НЕОБХІДНОСТІ зверніться за допомогою до медичного працівника або відправте потерпілого в медичний заклад.